

بررسی راهکارهای کاهش کیف‌قاپی و موبایل‌قاپی
در گفت‌وگو با کارشناسان

ترحم ممنوع!

حرف اول

دکتر میرحامد خانی

جرم‌شناس
و استاد دانشگاه

از نگهبانان محله کمک بگیریم

هم می‌تواند تاثیرگذار باشد. کسبه محل‌هایی مثل مراکز تجاری، بانک‌ها و تلافروشی‌ها باید امنیت را برای مراجعه‌کنندگان با کمک این نگهبانان فراهم کنند. حضور پلیس و نگهبان باعث افزایش ریسک سرقت در آن محلات می‌شود.

در خصوص مجازات این جرم هم باید گفت مجازات این جرم، بازدارنده نیست. حتی در یک کشور اروپایی برای جیب‌بری مجازات اعدام در نظر گرفتند. اما مثال خیلی شایع در آن کشور این است که بیشترین جیب‌بری موقع اعدام جیب‌برها اتفاق می‌افتاد. حتی مجازات اعدام از لحاظ جرم‌شناسی نتوانست جلوی جیب‌برها را بگیرد.

هرچه فرصت‌های اجتماعی برابر ایجاد شود، سطح رفاه افزایش پیدا کند و آماج جرم را کاهش بدهیم و به این سمتی برویم که به هر دلیل زمینه ارتکاب جرم در محدوده‌هایی کمتر شود، می‌توان جرم را کاهش داد. مردم هم باید مراقبت‌های بیشتری داشته باشند و مراقب وسایل خود باشند. نظریه پنجره‌های شکسته در این جرم خیلی تاثیر دارد. این نظریه می‌گوید اگر یک شیشه خانه‌ای شکسته باشد بقیه هم تمایل دارند یک شیشه دیگر را بشکنند. حال اگر آن شیشه را درست کنی، تعرض کمتری می‌شود. در این جرم اگر مراقبت از وسایل را بیشتر کنیم، خود را آماج جرم قرار نمی‌دهیم.

یکی از شایع‌ترین جرایم علیه اموال که در انتظار اتفاق می‌افتد، کیف‌قاپی و جیب‌بری و موبایل‌قاپی است. این جرم سابقه طولانی در مسیر قانونگذاری ما دارد و طی سنوات مختلف جرم انگاری شده و در فصل سرقت در قانون تعزیرات کشور ماده‌ای به این موضوع اختصاص یافته است. ماده ۶۵۷ قانون مجازات اسلامی درباره این موضوع صحبت می‌کند.

در خصوص علت وقوع این جرم، دلایل متفاوتی وجود دارد. یکی از دلایل آسیب‌پذیر بودن افرادی است که قربانی این جرم می‌شوند. بیشتر زنان و افراد کم سن و سال‌خورده قربانی این جرم می‌شوند که به واسطه ضعف در دفاع از خود است. از سوی دیگر، افرادی که واجد تمکن مالی خاصی هستند معمولاً با ظاهری متفاوت‌تر از بقیه با زیورآلات و لباس‌های گران‌قیمت در انتظار عمومی حاضر می‌شوند که سوزده دزدان شده و از غفلت لحظه‌ای آنها سوءاستفاده کرده و جرم اتفاق می‌افتد.

راه‌های مقابله با این جرم از بین بردن راه‌هایی است که این جرم را به وجود آورده است. کمبود فضای اجتماعی و عدم نظارت در این امکان می‌تواند زمینه‌ساز این جرم شود. هرچه فضای شلوغ‌تر باشد این جرم بیشتر انجام می‌شود.

همچنین علاوه بر حضور پلیس در سطح شهر، حضور نگهبانان بخش‌های خصوصی در محلات